Analiza płac specjalistów w pierwszej połowie 2009 roku

Czy do Polski dotarł już kryzys? To pytanie zadawane przez przedsiębiorców, ekonomistów i zwykłych obywateli od wielu miesięcy, nadal jest aktualne. Na pewno odczuwamy skutki spowolnienia na rynku międzynarodowym - sytuacja w gospodarce uległa wyraźnemu pogorszeniu, jednak wydaje się, iż najgorszy okres mamy już za sobą: większość firm przeprowadziła już konieczne redukcje personelu i kolejne nie są w najbliższym czasie planowane. Podobnie z wynagrodzeniami – firmy albo całkowicie zamroziły podwyżki płac, albo zmniejszyły ich wielkość zaplanowaną na ten rok. Szczegółowe dane o podwyżkach zostały zaprezentowane poniżej.

Podwyżki dla specjalistów w różnych województwach (w %)

	Podwyżki zrealizowane w 2008	Podwyżki planowane na 2009
Województwo mazowieckie	4,68%	2,52%
Wszystkie regiony bez województwa mazowieckiego	9,61%	2,68%
Województwo dolnośląskie i opolskie	8,34%	3,39%
Województwo kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie i zachodniopomorskie	8,98%	0,15%
Województwo małopolskie	10,05%	4,04%
Województwo podlaskie, lubelskie, świętokrzyskie i podkarpackie	8,98%	2,42%
Województwo śląskie	9,65%	2,46%
Województwo wielkopolskie, lubuskie i łódzkie	11,16%	3,23%

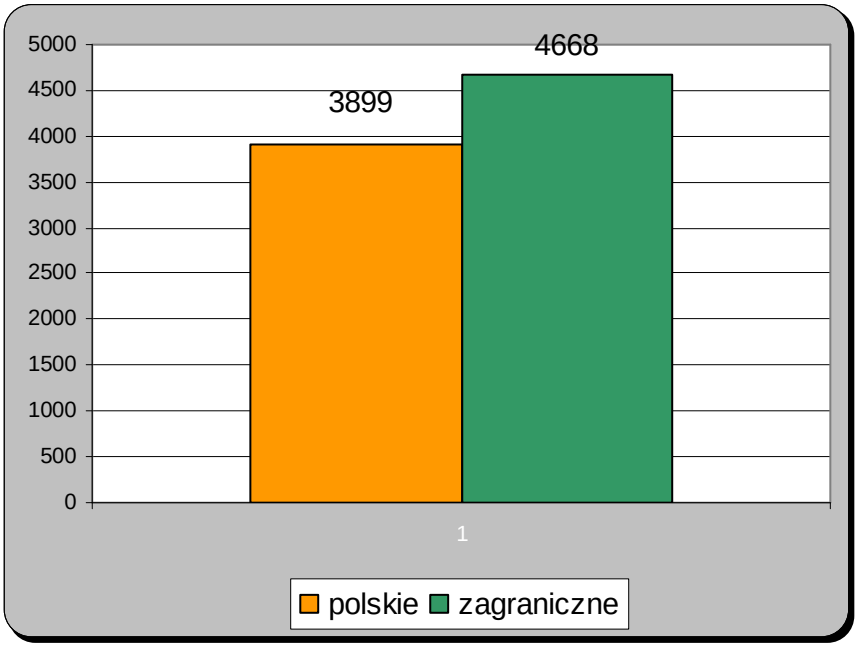
Źródło: RaportPlacowy.pl

Pracownicy wszystkich szczebli organizacyjnych ucierpieli z powodu kryzysu, który przejawia się m.in. zamrożeniem albo radykalnym zmniejszeniem przyznawanych podwyżek wynagrodzeń: specjaliści we wszystkich województwach dostaną w tym roku dużo mniejsze podwyżki niż w 2008 roku – w żadnym województwie nie osiągną one poziomu 5%. Na statystycznie najwyższe podwyżki mogą liczyć Ci z województwa małopolskiego (4,04%). Następnie z województw dolnośląskiego i opolskiego – 3,39%, oraz wielkopolskiego, lubuskiego i łódzkiego – 3,23%. W województwach Polski północnej, gdzie jeszcze rok wcześniej podwyżki wynosiły 8,98%, obecnie są praktycznie wstrzymane (0,15%).

Wynagrodzenia w firmach polskich i zagranicznych

Płace w firmach zagranicznych nadal są wyższe niż w firmach z kapitałem polskim. Znacznie zwiększyła się też różnica między nimi; średnia pensja w firmie zagranicznej to 4668 zł, a w firmie polskiej - 3899 zł. Dane zebrane w ostatnich edycjach badania pokazywały tendencję do wyrównywania się poziomów wynagrodzeń w firmach różniących się pochodzeniem kapitału. W przeciągu ostatnich kilku miesięcy różnica między nimi pogłębiła się jednak na niekorzyść pracowników zatrudnionych w rodzimych firmach.

Średnia płaca całkowita w zależności od kapitału firmy

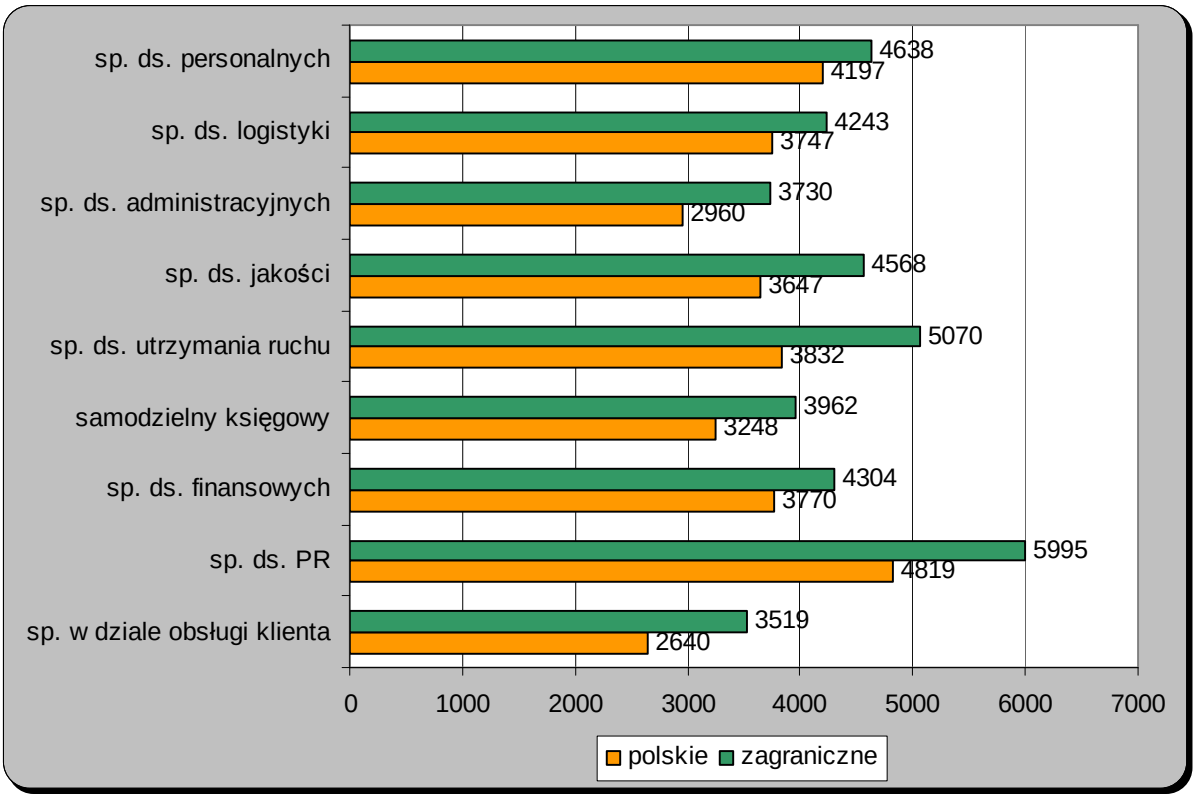

Źródło: RaportPlacowy.pl

Średnia płaca całkowita na różnych stanowiskach w zależności od kapitału firmy

Opisywana powyżej różnica w wysokości wynagrodzeń znajduje potwierdzenie w konkretnych przykładach. Duża rozbieżność dotyczy stanowiska specjalisty ds. public relations. W firmie polskiej zarabia on średnio 4819 zł, natomiast w zagranicznej może liczyć na niecałe 6 tyś. zł.

Średnia płaca całkowita specjalistów na wybranych stanowiskach

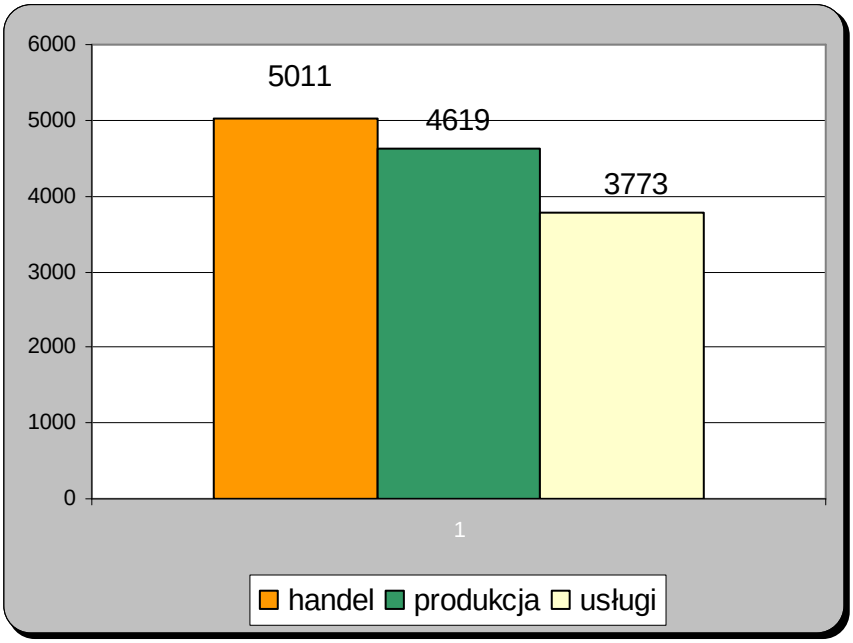
Źródło: RaportPlacowy.pl

Podobna rozbieżność dotyczy pensji specjalisty ds. utrzymania ruchu (5070 zł w firmie zagranicznej i 3832 zł w polskiej). Firmy zagraniczne są też atrakcyjniejsze pod względem finansowym dla specjalistów ds. jakości (średnia płaca to 4568 zł, w polskich przedsiębiorstwach- 3647 zł) i specjalistów w dziale obsługi klienta (odpowiednio 3519 zł i 2640 zł). W przypadku tych ostatnich pensja w stosunku do roku ubiegłego jest znacznie niższa w firmach polskich - w lipcu 2008 wynosiła 3586 zł, obniżeniu uległa również w firmach zagranicznych (o ponad 300 złotych).

Wynagrodzenia w sektorach

Kolejnym czynnikiem mającym wpływ na wysokość wynagrodzenia jest sektor zatrudnienia. Podobnie jak w roku ubiegłym na najwyższe zarobki mogą liczyć specjaliści w sektorze handlowym, ich średnie wynagrodzenie wynosi 5011 zł. W stosunku do poprzedniej edycji badania wzrosła pensja w sektorze produkcji, w którym średnie miesięczne wynagrodzenie to 4619 zł. Najniżej wynagradzani są specjaliści w sektorze usługowym (3773 zł). Ich wynagrodzenie w lipcu ubiegłego roku wynosiło 4629 zł, co oznacza, że uległo obniżeniu o niemal 20%.

Średnia płaca całkowita w sektorach

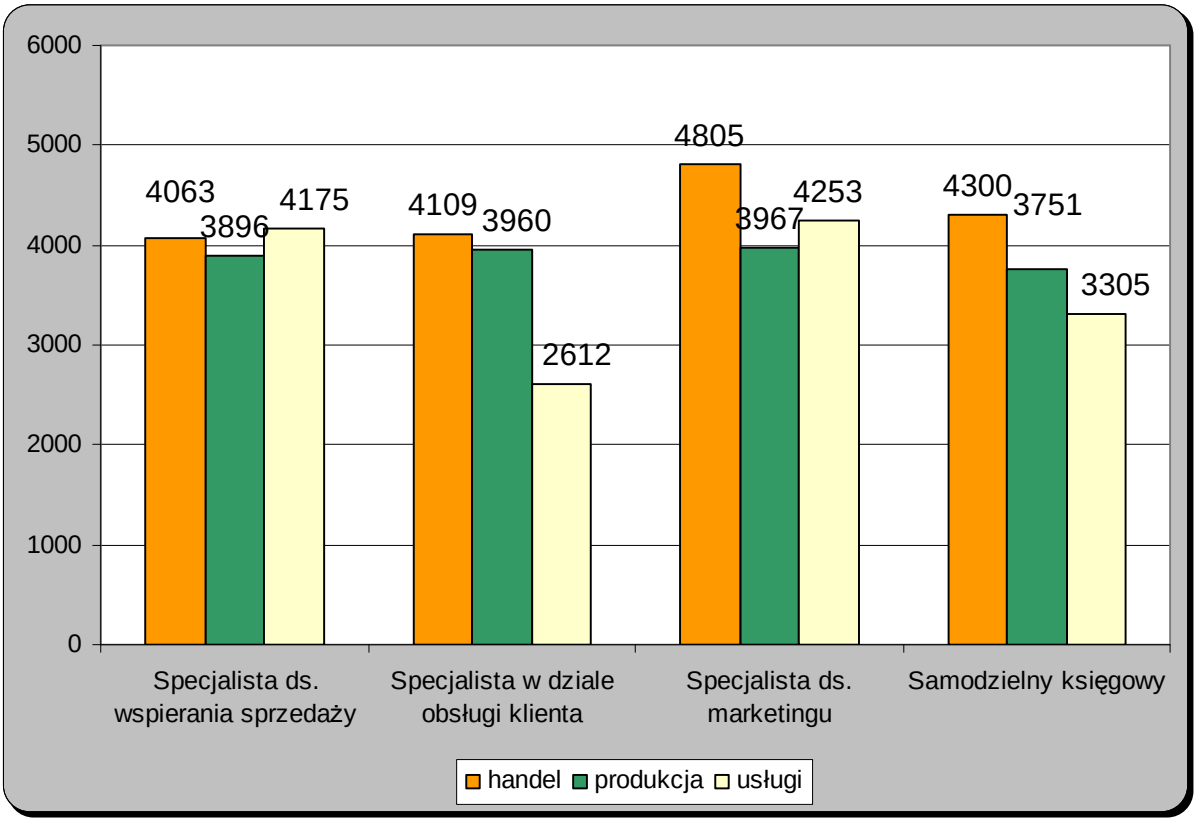
Źródło: RaportPlacowy.pl

Podobnie sytuacja przedstawia się na konkretnych stanowiskach.

Przewagę sektora handlowego możemy zauważyć analizując wysokość wynagrodzenia specjalisty ds. obsługi klienta. W firmach handlowych może liczyć na 4109 zł, podobnie w sektorze produkcji (3960 zł), natomiast w firmach usługowych jego średnie wynagrodzenie wynosi 2612 zł.

Dużą rozbieżność możemy zauważyć również na stanowisku specjalisty ds. marketingu, który zarabia 4805 zł w firmach produkcyjnych, 4253 zł w handlowych i 3967 zł w usługowych.

Średnia płaca całkowita specjalistów na wybranych stanowiskach w sektorach

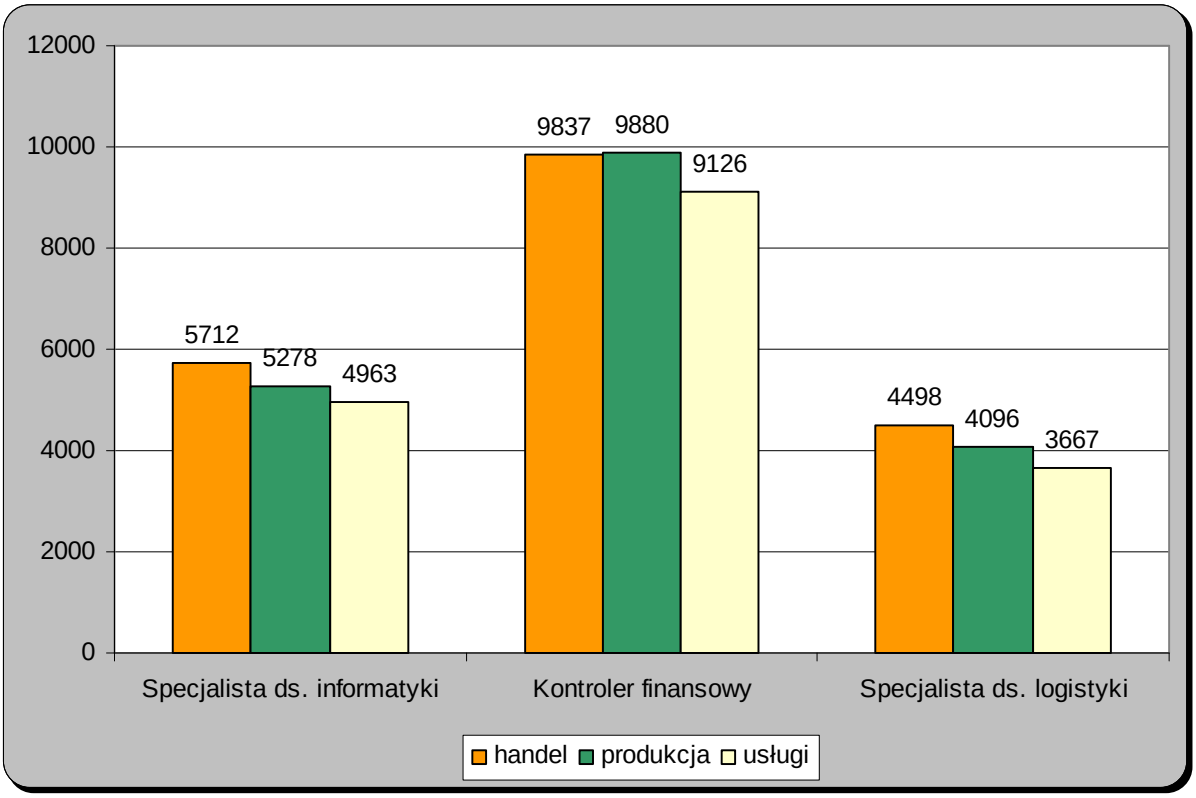

Źródło: RaportPlacowy.pl

Duże różnice występują również w przypadku samodzielnego księgowego, który w firmach handlowych zarabia średnio 4300 zł, 3751 zł w produkcyjnych i 3305 zł w usługowych.

Stosunkowo niewielki wpływ sektora na wysokość wynagrodzenia można zauważyć analizując pensję na stanowisku specjalisty ds. wspierania sprzedaży. W odróżnieniu od pozostałych omawianych stanowisk najwięcej zarabia w firmach usługowych (4175 zł), mniej w handlowych (4063 zł) i produkcyjnych (3896 zł), natomiast nie są to różnice znaczące.

Średnia płaca całkowita specjalistów na wybranych stanowiskach w sektorach

Źródło: RaportPlacowy.pl

W stosunku do zeszłego roku zwiększyły się dysproporcje w wysokości wynagrodzenia na stanowisku specjalisty ds. informatyki. W firmie handlowej zarabia on średnio 5712 zł, w produkcyjnej liczyć może na 5278 zł, a usługowej – 4963 zł. W lipcu ubiegłego roku wynagrodzenie na tym stanowisku wahało się między 4902 zł a 5019 zł.

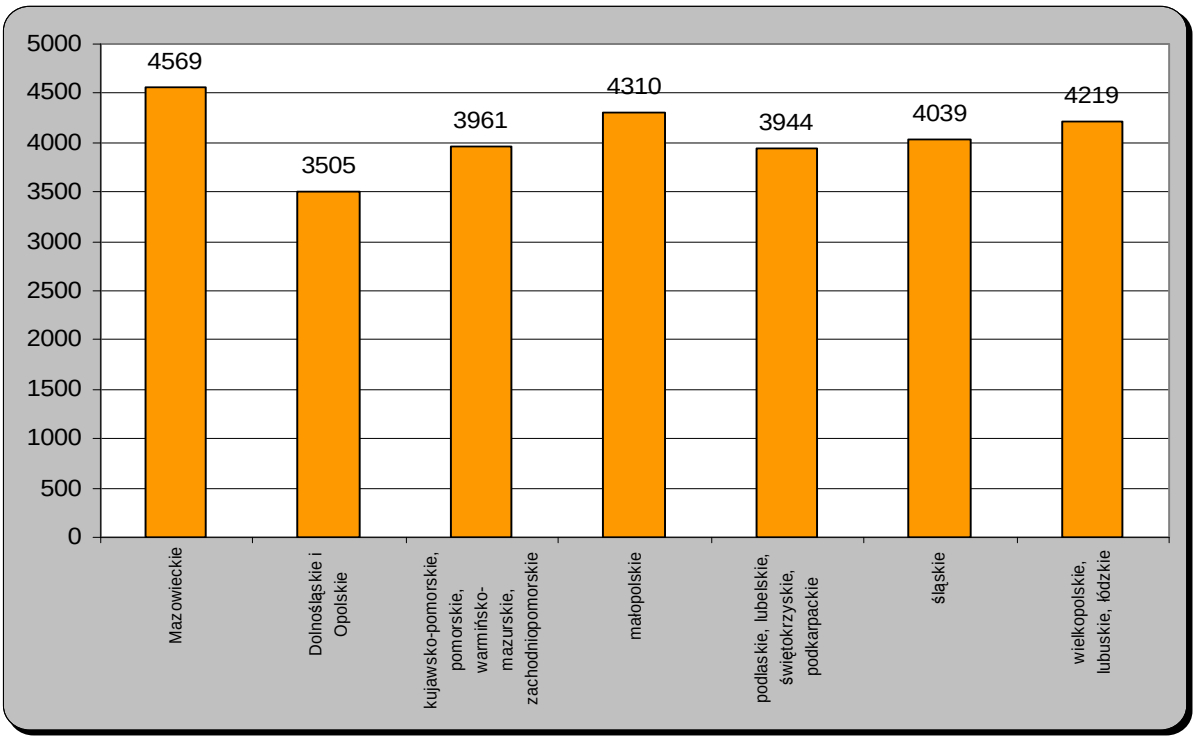
Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku specjalisty ds. logistyki, który w firmach handlowych zarabia 4498 zł, produkcyjnych – 4096 zł, a w sektorze usług 3667 zł. W połowie ubiegłego roku wynagrodzenie tych specjalistów wahało się między 4184 zł w sektorze handlu a 3976 zł w usługach.

Na wysokim poziomie utrzymuje się płaca kontrolera finansowego, najwięcej zarabia on w firmach produkcyjnych - 9880 zł, nieznacznie mniej w handlu (9837 zł). Na tym samym stanowisku w przedsiębiorstwie usługowym mógłby liczyć na 9126 zł. W przypadku handlu i produkcji jest to jednak spadek w porównaniu do roku ubiegłego, kiedy jego wynagrodzenie wynosiło odpowiednio 10540 zł i 10318 zł.

Wynagrodzenia w województwie

Znaczący wpływ na wysokość wynagrodzenia ma również region kraju.
Niezmiennie najwięcej zarabiają mieszkańcy województwa mazowieckiego. Analizując wynagrodzenia specjalistów można zauważyć jednak, że choć na Mazowszu nadal zarabia się bardzo dobrze, inne regiony kraju nie pozostają pod tym względem w tyle.

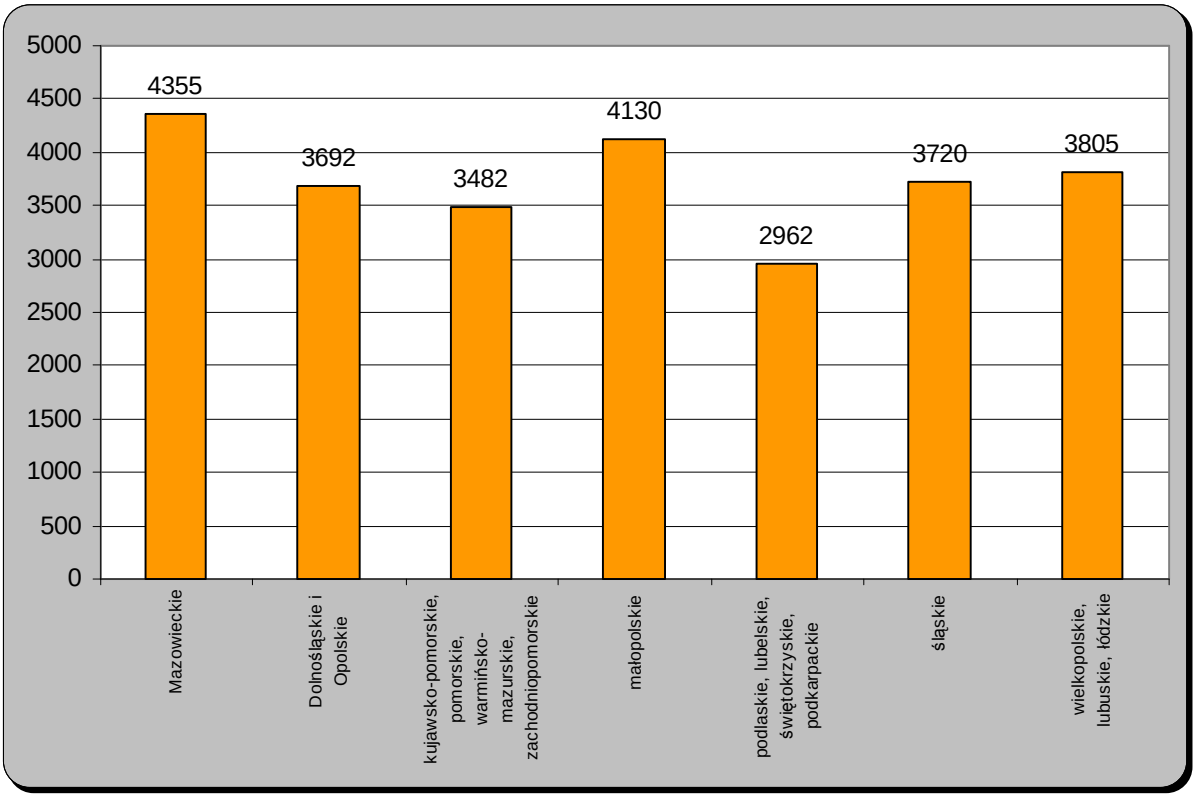
Średnia płaca całkowita na stanowisku - Specjalista ds. logistyki

Źródło: RaportPlacowy.pl

Dla specjalistów ds. logistyki bez wątpienia najlepszym województwem do pracy pod względem zarobków jest mazowieckie ze średnim wynagrodzeniem na poziomie 4569 zł. Najsłabiej wynagradzani są specjaliści z województw dolnośląskiego i opolskiego – 3505 zł, czyli aż o 23% mniej niż na Mazowszu. Względnie wysokie wynagrodzenia występują w województwach małopolskim (4310 zł) oraz wielkopolskim, lubuskim i łódzkim (4219 zł). Ostatnim województwem, w którym średnie wynagrodzenia specjalistów ds. logistyki średnio przekraczają 4000 zł jest śląskie.

Średnia płaca całkowita na stanowisku - Samodzielny księgowy

Źródło: RaportPlacowy.pl

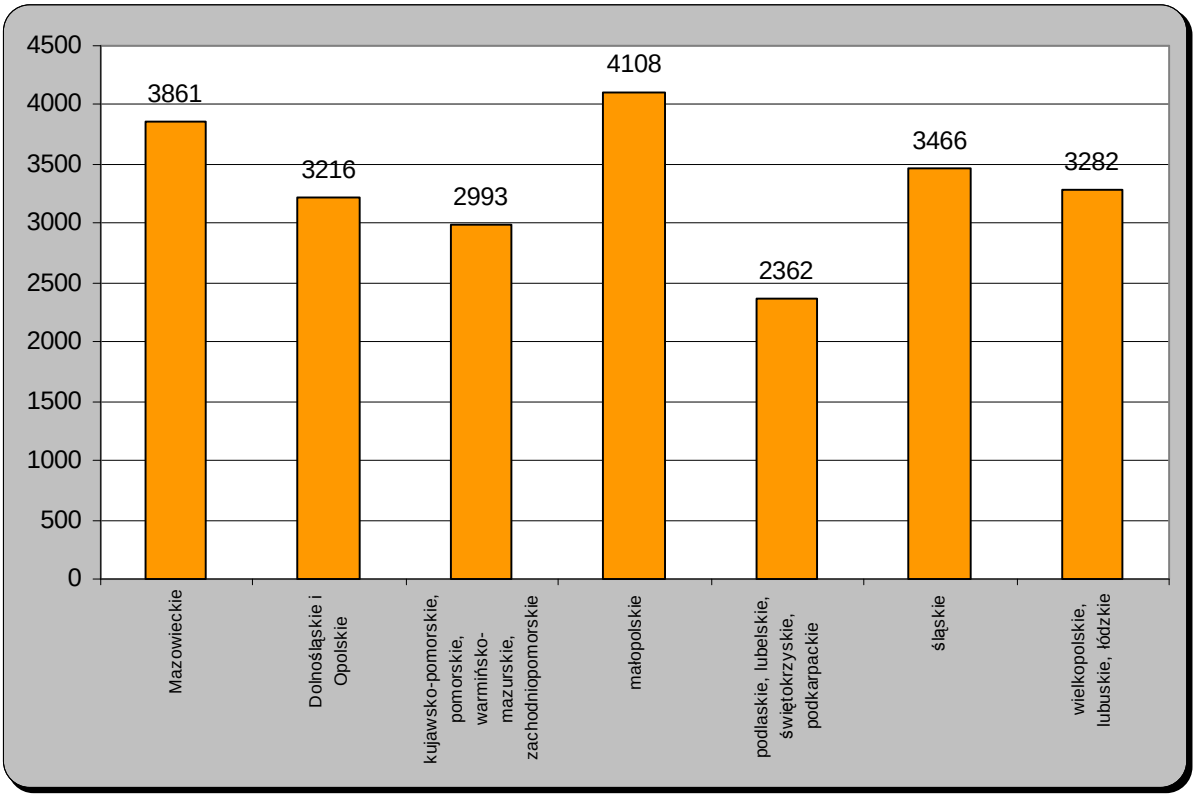
Również na stanowisku samodzielny księgowy najlepiej zarabia się w mazowieckim (4355 zł). Niewiele mniej zarabiają małopolscy specjaliści w tej dziedzinie - 4130 zł. W województwie wielkopolskim, łódzkim i lubuskim mogą liczyć na 3805 zł, na Śląsku – 3720 zł. Podobnie kształtuje się wysokość wynagrodzenia na Dolnym Śląsku i Opolszczyźnie – 3692 zł.

Najniższe wynagrodzenie otrzymują księgowi zatrudnieni w województwach podlaskim, lubelskim, świętokrzyskim i podkarpackim - 2962 zł.

Innym regionem kraju, w którym można liczyć na wysokie wynagrodzenie jest Małopolska.

Dotyczy to między innymi osób zatrudnionych na stanowisku specjalisty ds. obsługi klienta. W województwie małopolskim mogą liczyć na średnio 4108 zł. Pracę na tym stanowisku dobrze opłacana jest również na Mazowszu (3861 zł). Najniższe pensje otrzymują specjaliści z Podkarpacia, świętokrzyskiego i wschodniej części kraju (2362 zł).

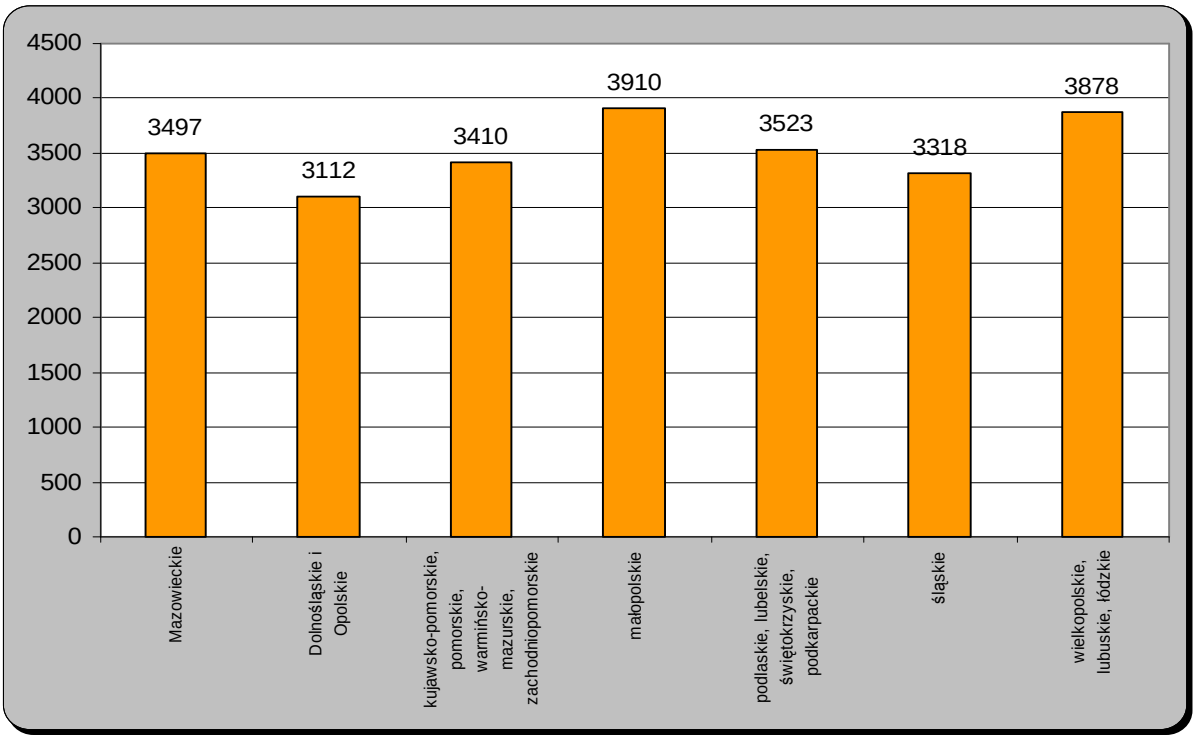
Średnia płaca całkowita na stanowisku - Specjalista w dziale Obsługi Klienta

Źródło: RaportPlacowy.pl

Również w przypadku specjalisty ds. administracji najlepiej zarabiają zatrudnieni w województwie małopolskim (3910 zł) oraz wielkopolskim, lubuskim i łódzkim (3878 zł). Nieco gorzej wynagradzani są specjaliści w tej dziedzinie w województwach podlaskim, świętokrzyskim, lubelskim i podkarpackim (3523 zł) oraz mazowieckim (3497 zł). Na względnie najniższe wynagrodzenia można liczyć w województwach dolnośląskim i opolskim – aż o 20% niższe niż w Małopolsce – 3112 zł.

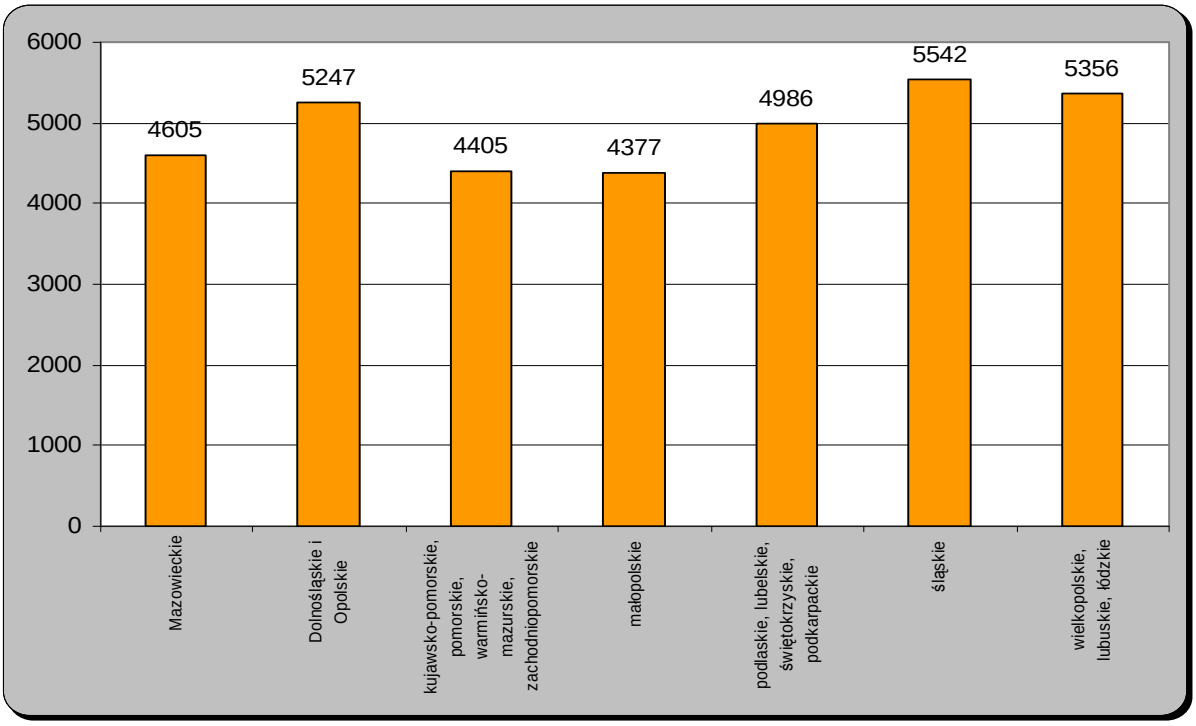
Średnia płaca całkowita na stanowisku - Specjalista ds. administracji

Źródło: RaportPlacowy.pl

Stosunkowo wysokie wynagrodzenie oferują również firmy zlokalizowane w województwie śląskim. Przykładem takiego stanowiska jest inżynier ds. produkcji.

Średnia płaca całkowita na stanowisku - Inżynier procesu produkcji

Źródło: RaportPlacowy.pl

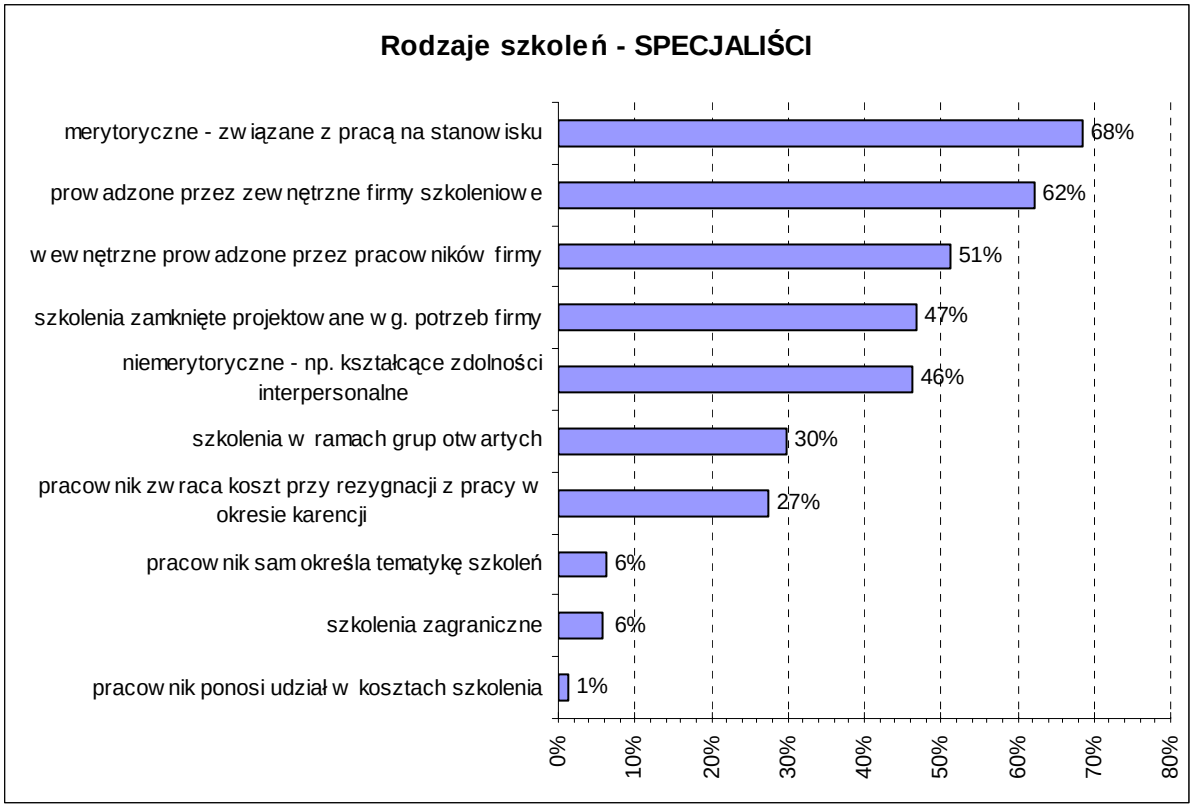
Zatrudnieni na tym stanowisku w województwie śląskim mogą liczyć na 5542 zł. Jest to aż o 1165 zł więcej niż położonym obok województwie małopolskim, w którym zarabia się najmniej w Polsce na tym stanowisku (4377 zł). Kolejne województwa z najwyższymi średnimi to wielkopolskie, lubuskie i łódzkie (5356 zł) oraz dolnośląskie i opolskie (5247 zł). W pozostałych województwach średnie nie przekraczają 5000 zł. Słabo wypadają województwa Polski północnej, z wynagrodzeniami nieznacznie przekraczającymi 4400 zł.

Świadczenia pozapłacowe

Firmy dbają o rozwój swoich specjalistów, dlatego wielu z nich jest przez firmę szkolonych – choć niepokoić może co dzieje się z pozostałą resztą. Nieco ponad 2/3 wszystkich specjalistów odbywają szkolenia związane z pracą na swoim stanowisku.

Choć nadal więcej firm szkoli poprzez firmy zewnętrzne (62%), nadal wiele z nich organizuje takie szkolenia wewnątrz firmy (51%). Ciekawym jest fakt, iż niemal połowa firm (46%) rozwija poprzez szkolenia zdolności interpersonalne swoich specjalistów. Jedynie w 6 na 100 przypadków pracownik może samodzielnie określić tematykę interesujących go szkoleń.

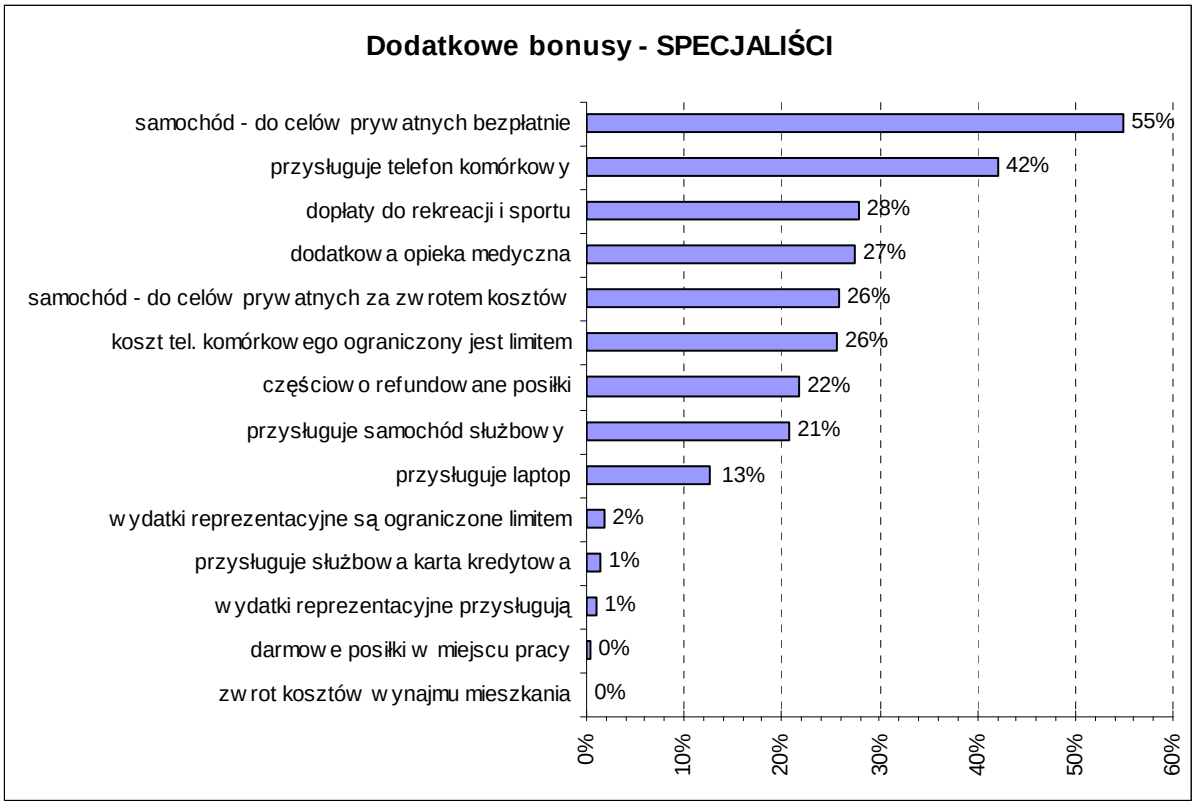
Rodzaje szkoleń otrzymywanych przez specjalistów

Źródło: RaportPlacowy.pl

Na szczeblu specjalistów, najczęściej przyznawanymi bonusami są samochód (bezpłatnie dla celów prywatnych) – w 55% przedsiębiorstw oraz telefon komórkowy - w 42%, przy czym w 26% koszty rozmów są ograniczone limitem. Ponad ¼ specjalistów otrzymuje dopłaty do rekrutacji i sportu (28%) oraz dodatkową opiekę medyczną (27%). Dodatkowo 22% dostaje częściową refundację posiłków.

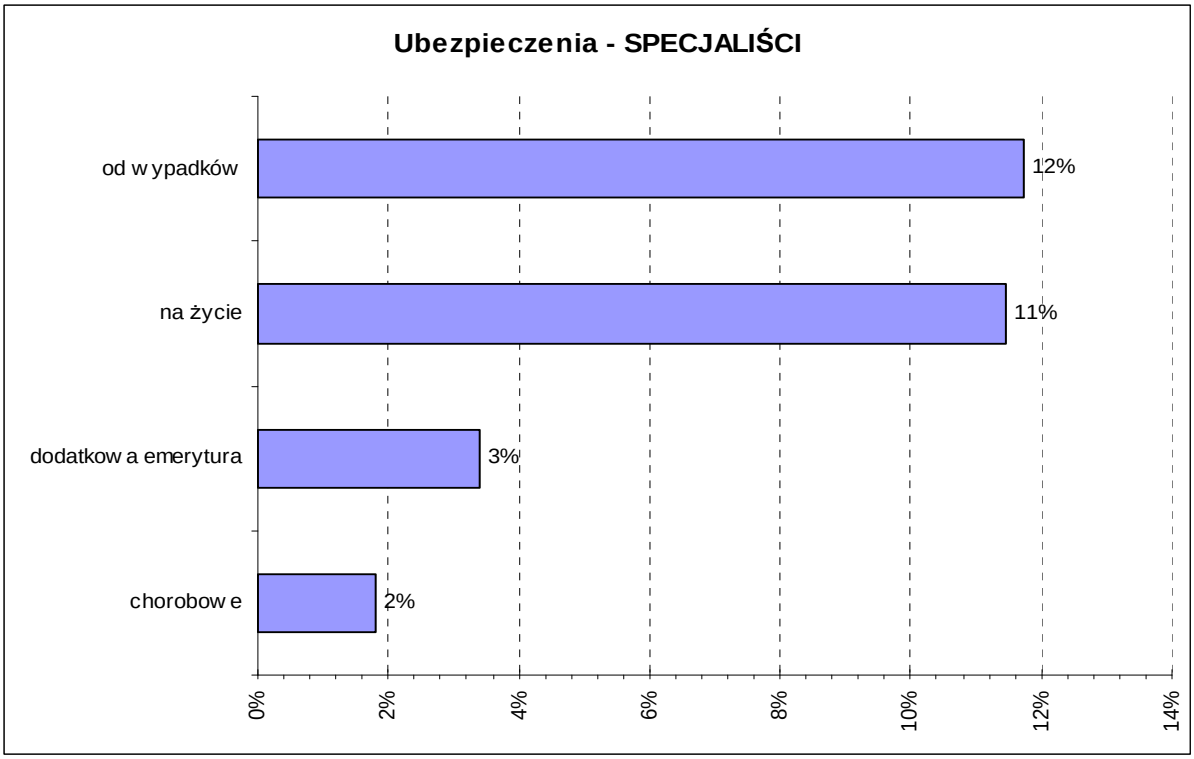
Dodatkowe bonusy otrzymywane przez specjalistów

Źródło: RaportPlacowy.pl

Części specjalistów przysługują także dodatkowe ubezpieczenia. Nieco ponad 10% spośród nich przysługuje dodatkowe ubezpieczenie od wypadków oraz na życie. Znacznie rzadziej przysługuje dodatkowa emerytura (3%) oraz dodatkowe ubezpieczenie chorobowe – 2%.

Dodatkowe ubezpieczenia otrzymywane przez specjalistów

Źródło: RaportPlacowy.pl

W badaniu **Raport Płacowy, edycja Wiosna 2009 wzięły udział 193 firmy** (zarówno przedsiębiorstwa z kapitałem polskim, jak i zagranicznym). Dane pochodzą bezpośrednio z firm uczestniczących w badaniu. Ogólnopolskie badania wynagrodzeń przeprowadzamy od końca lat 90, dwa razy do roku – edycje wiosenna i jesienna.

www.RaportPlacowy.pl